

II. Kalite Meslektaş Paylaşımları Etkinliği

Prof.Dr. Cengiz YENİKAYA
Kimya Bölüm Başkanı

07 Mayıs 2025

Akreditasyon Nedir?

Tanım

Akreditasyon, bir kurumun, programın ya da laboratuvarın belirli bir standart ve kalite düzeyini sağladığını bağımsız bir dış değerlendirme süreciyle tescil eden sistemdir.

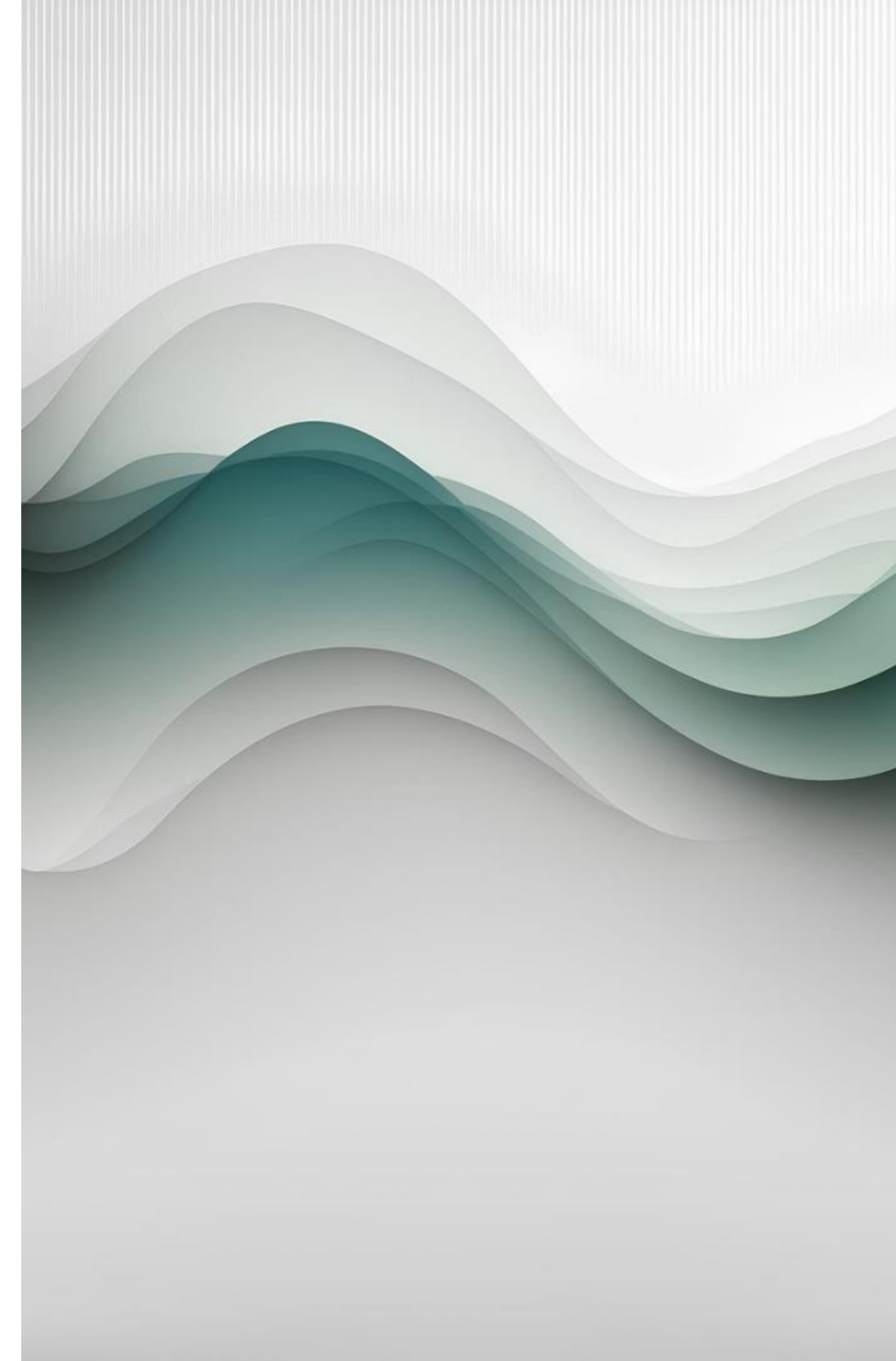
Amaç

Kurumların veya programların kalite standartlarına uygunluğunu değerlendirmek ve belgelemek.

Süreç

Bağımsız bir dış değerlendirme ile kurumun veya programın belirli standartları karşılayıp karşılamadığının incelenmesi.

TÜRKAK – Türk Akreditasyon Kurumu

Görev ve Yetki

Türkiye'de ürün, hizmet, sistem, laboratuvar ve personel belgelendirme faaliyetlerinde bulunan kuruluşları, uluslararası geçerliliği olan standartlara göre akredite eden resmi ve yetkili kurumdur.

Standartlar

ISO/IEC 17025, ISO 9001 gibi uluslararası kabul gören standartlara uygunluğu doğrular.

Uluslararası Tanınırlık

IAF (International Accreditation Forum), ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation), EA (European Accreditation) gibi uluslararası akreditasyon birliklerine üye olarak karşılıklı tanıma anlaşmaları yürütür. Bu üyelikler sayesinde TÜRKAK'tan alınan belgeler, Avrupa ve dünya çapında geçerlidir.

TÜRKAK'ın Akreditasyon Alanları

Sistem Belgelendirme

ISO 9001 ve benzeri yönetim sistemleri standartlarına göre belgelendirme yapan kuruluşların akreditasyonu.

Ürün Belgelendirme

Ürünlerin belirli standartlara uygunluğunu belgelendiren kuruluşların akreditasyonu.

Personel Belgelendirme

Kişilerin belirli mesleki yeterliliklere sahip olduğunu belgelendiren kuruluşların akreditasyonu.

Laboratuvar

Test ve kalibrasyon laboratuvarlarının akreditasyonu.

Muayene Kuruluşları

Ürün, hizmet veya süreçlerin muayenesini yapan kuruluşların akreditasyonu.

Yeterlilik Test Sağlayıcıları

Laboratuvarların performansını değerlendiren yeterlilik testleri düzenleyen kuruluşların akreditasyonu.

TÜRKAK Akreditasyon Belgelerinin Kullanım Alanları

İhracat

CE işareti taşıyan ürünlerin ihracatında gerekli belgelendirme.

Üniversite Laboratuvarları

ISO/IEC 17025 standardına uygunluğun belgelendirilmesi.

Sektörel Uygulamalar

Gıda, tekstil, çevre, sağlık gibi sektörlerdeki test ve belgelendirme faaliyetleri.

YÖKAK – Yükseköğretim Kalite Kurulu

Tanım ve Statü

Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında eğitim, araştırma ve idari hizmetlerin kalite güvencesi süreçlerini yürütmek, değerlendirmek ve izlemekle görevli olan, bağımsız ve kamu tüzel kişiliğine sahip bir kuruluştur.

Temel Görevleri

Yükseköğretim kurumlarını kurumsal dış değerlendirme ve akreditasyon sürecine tabi tutmak, program akreditasyonu yapan ajansları yetkilendirmek ve izlemek (örnek: MÜDEK, FEDEK, TEPDAD).

Kalite Kültürü

Kalite güvencesi kültürünü yaygınlaştırmak, üniversitelerin iç kalite güvence sistemlerini kurmalarını ve geliştirmelerini teşvik etmek.

Uluslararası İşbirliği

ENQA (**European Association for Quality Assurance in Higher Education**) ve EQAR (**European Quality Assurance Register for Higher Education**) gibi uluslararası kuruluşlarla iş birliği yapmak.

Uluslararası Akreditasyon Kuruluşları

ABD Merkezli Kuruluşlar

- **ABET – Accreditation Board for Engineering and Technology**
- Mühendislik, teknoloji, bilgisayar ve doğa bilimleri programlarını akredite eden en tanınmış kuruluş **(Türkiye'den 6 üniversite)**
- **AACSB – İşletme ve yönetim alanında dünyanın en prestijli akreditasyon kuruluşu**
- **CHEA – ABD'deki akreditasyon kuruluşlarını tanıyan üst kuruluş**
- **CCNE – Hemşirelik eğitimi programlarını akredite eder**
- **ACEN – Hemşirelik eğitimi programlarını akredite eden bir başka büyük kuruluş**
- **Global JCI – Sağlık kuruluşlarının kalite ve hasta güvenliği standartlarını değerlendiren akreditasyon kuruluşu**

Avrupa ve Diğer Bölgeler

- **ASIIN (Almanya) – Mühendislik, doğa bilimleri, matematik ve bilişim alanlarındaki programları akredite eder**
- **AMBA (İngiltere) – İşletme yüksek lisans programlarını akredite eder**
- **EQUIS (Fransa merkezli) – Avrupa İşletme Okulları için kurumsal düzeyde akreditasyon sağlar**
- **ENQA – European Association for Quality Assurance in Higher Education Avrupa'daki kalite ajanslarını değerlendiren ve tanıyan üst kuruluş**
- **EQAR – European Quality Assurance Register for Higher Education ENQA üyesi olan veya Avrupa'da tanınan akreditasyon ajanslarını kayıt altına alan resmi liste**
- **CEAB (Kanada) – Kanada'daki mühendislik lisans programlarını değerlendirir**
- **TEQSA (Avustralya) – Avustralya yükseköğretim sisteminin kalite güvencesini sağlar**

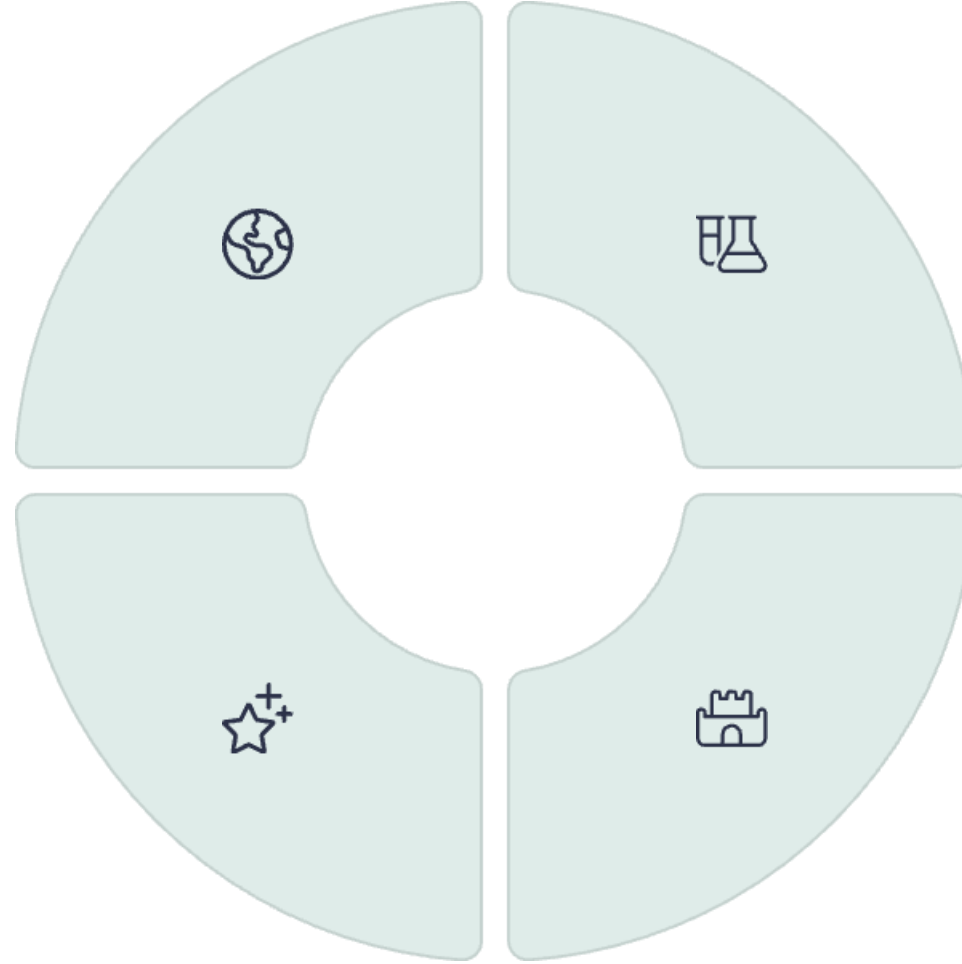
Uluslararası Akreditasyon Forumları

IAF

International Accreditation Forum -
Yönetim sistemleri (ör. ISO) üzerine
akreditasyon kuruluşlarını tanıyan
global forum.

EQAR

European Quality Assurance
Register for Higher Education -
ENQA üyeliği olan veya Avrupa'da
tanınan akreditasyon ajanslarını
kayıt altına alan resmi liste.

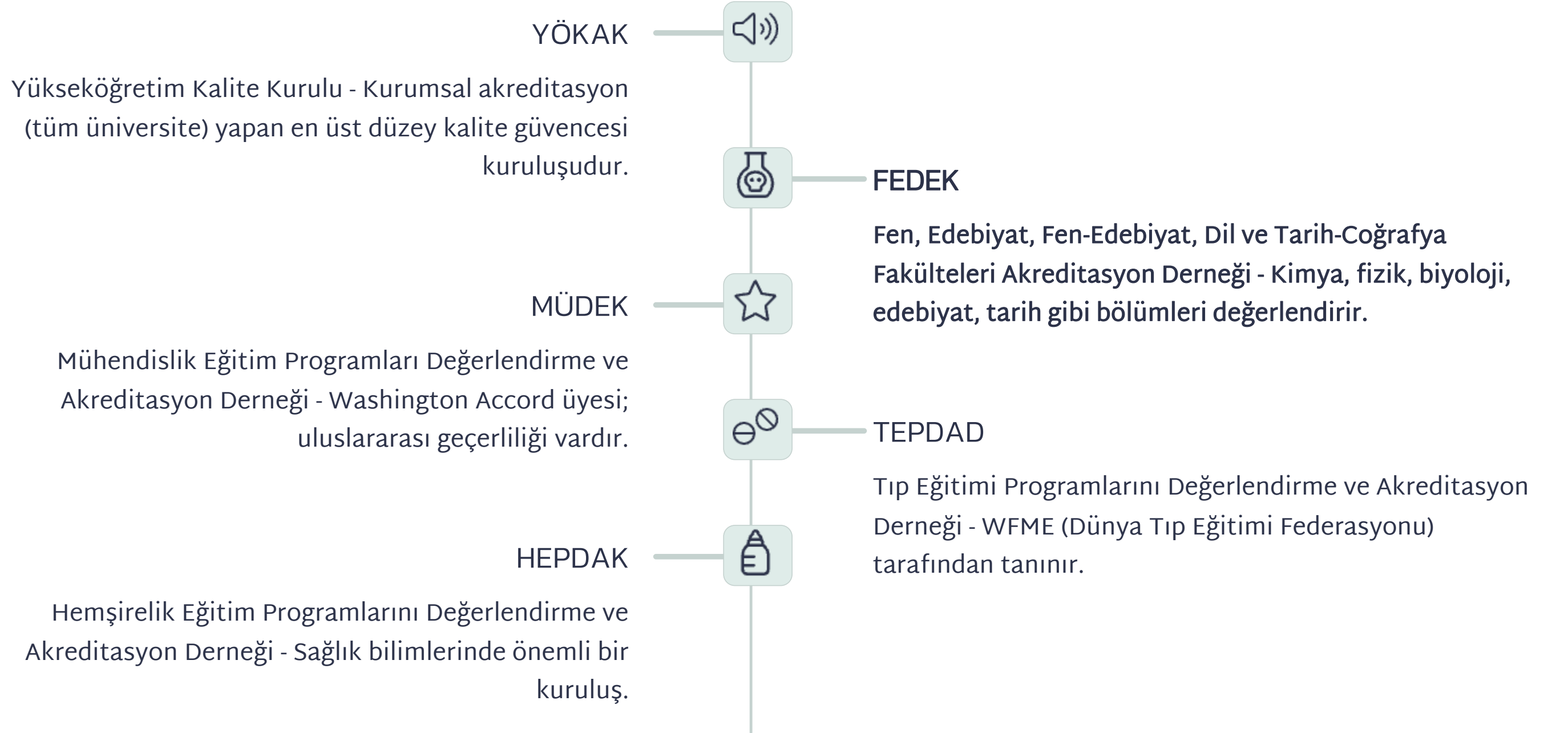
ILAC

International Laboratory
Accreditation Cooperation -
Laboratuvar, test ve muayene
kuruluşlarının akreditasyonunu
yapan kurumları tanır.

ENQA

European Association for Quality
Assurance in Higher Education -
Avrupa'daki kalite ajanslarını
değerlendiren ve tanıyan üst
kuruluş.

Türkiye'deki Akreditasyon Kuruluşları

Türkiye'deki Diğer Akreditasyon Kuruluşları

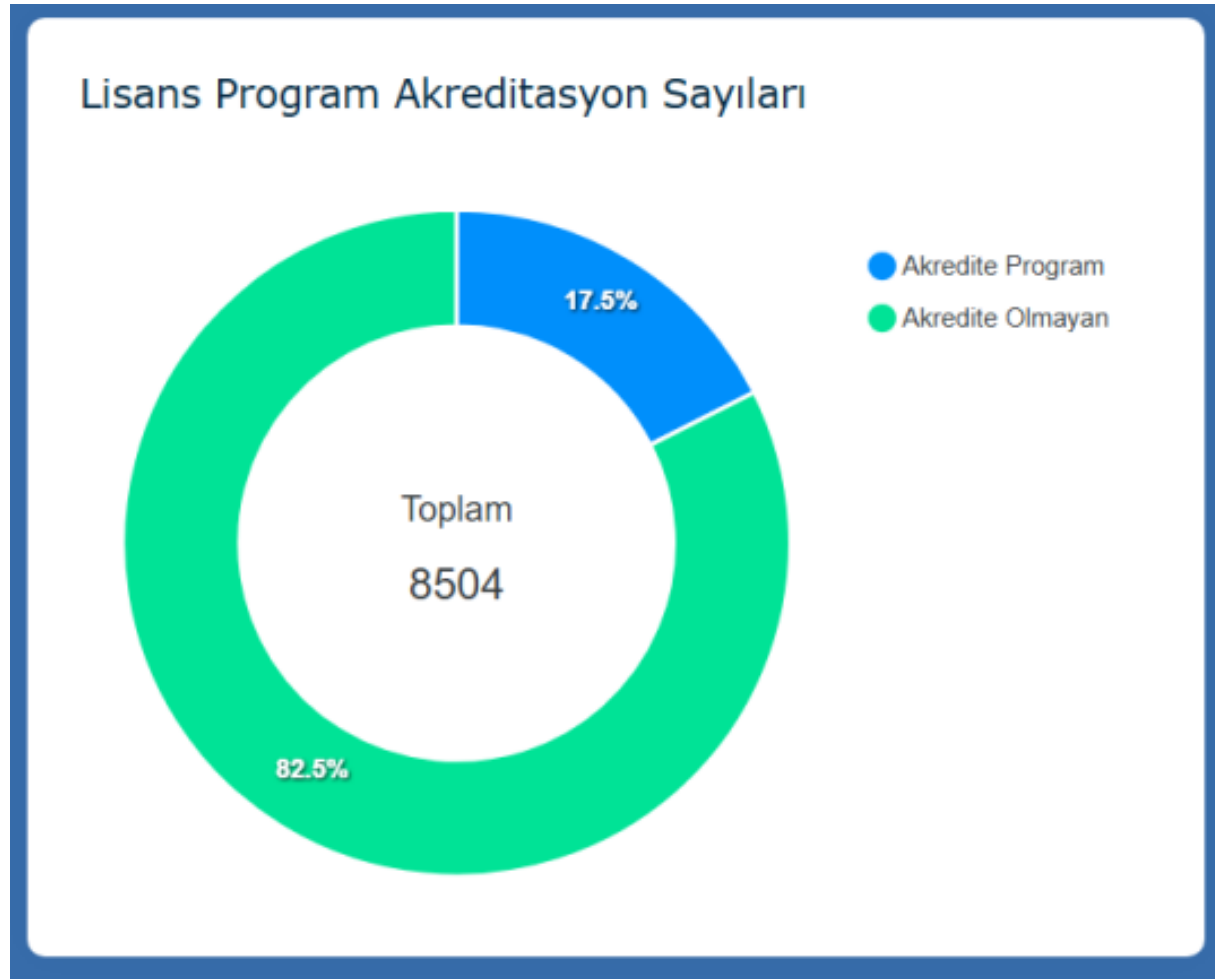
YÖKAK Akreditasyon Ölçütleri

YÖKAK kurumsal akreditasyon değerlendirmesi yaparken "Ne kadar çok program akredite edilirse, kalite güvence kültürü o kadar güçlüdür" yaklaşımıyla değerlendirir. Bu nedenle üniversitelerin kurumsal akreditasyonu alabilmesi için öncelikle program akreditasyonuna önem vermesi gerekmektedir.

DPÜ Kimya Bölümü ve Akreditasyon

YÖKAK resmi sitesinden alınan aşağıdaki grafiğe göre Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Kimya Bölümü **FEDEK** akreditasyon belgesini alarak Türkiye’deki lisans bölümleri arasından akredite olan % 17,5 dilimine girerek üniversitenin kurumsal akreditasyon sürecinde önemli katkı sağlamaktadır.

YÖK LİSANS ATLASI DPÜ KİMYA ÖLÜMÜ

KÜTAHYA DÜMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ (KÜTAHYA)

Üniversite Türü: Devlet

Fakülte / YO : Fen-Edebiyat Fakültesi

Program : 103210098 - Kimya

Puan Türü: SAY

+ Tercih Listeme Ekle

Yükseköğretim Girdi Göstergeleri

2022 Yılı 2023 Yılı 2024 Yılı

Akademik Kadro

Genel Bilgiler

Kontenjan, Yerleşme ve Kayıt İstatistikleri

Yerleşenlerin Cinsiyet Dağılımı

Yerleşenlerin Geldikleri Coğrafi Bölge

Yerleşenlerin Geldikleri İller

Yerleşenlerin Öğrenim Durumu

Yerleşenlerin Liseden Mezuniyet Yılları

Yerleşenlerin Mezun Oldukları Lise Alanları

AKREDİTE PROGRAM !...

Bu program FEDEK tarafından akredite edilmiştir.

FEDEK : Fen, Edebiyat, Fen-Edebiyat, Dil ve Tarih-Coğrafya Fak. Öğretim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği

Detaylı bilgiye Akreditasyon kurumunun <http://www.fedek.org.tr> adresindeki web sitesinden ulaşabilirsiniz.

Hepsini Aç Hepsini Kapat

Yerleşenlerin

Yerleşenlerin

İstatistikleri

Yerleşenler Ortalama Kaçınıcı Tercihlerine Yerleşti?

Yerleşenlerin Tercih Eğilimleri - Genel

Yerleşenlerin Tercih Eğilimleri - Üniversite Türleri

Yerleşenlerin Tercih Eğilimleri - Üniversiteler

FEDEK Akreditasyon Süreci

Başvuru

Program, FEDEK'e başvuru yapar.

Özdeğerlendirme Raporu

Kurum, kendi güçlü ve zayıf yönlerini analiz ettiği bir rapor hazırlar.

Ziyaret

FEDEK değerlendirme ekibi programı yerinde ziyaret eder.

Raporlama ve Geri Bildirim

Değerlendirme ekibi bulgularını raporlar.

Akreditasyon Kararı

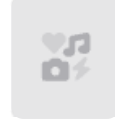
2 yıl, 5 yıl ya da koşullu akreditasyon verilir.

Başarılı Bir Akreditasyon İçin

Net Program Çıktıları

Program çıktıları net ve ölçülebilir olmalı

Uyumlu Müfredat

Ders planı (müfredat), çıktıları uyumlu ve dengeli olmalı

Yetkin Akademik Kadro

Akademik kadro yeterli ve alanında yetkin olmalı

Uygulama Düzeyi

Kalite güvencesi sadece belge değil, uygulama düzeyinde olmalı

Mezun İzleme

Mezun bilgileri izlenmeli, geri bildirimler alınmalı

Akreditasyonun Avantajları

Hizmet Kalitesinin Güvence Altına Alınması

Akreditasyon, bir kurumun veya programın ulusal ve uluslararası kalite standartlarına uyduğunu garanti eder. Bu, hem hizmet sağlayıcıların hem de hizmetten yararlananların (örneğin öğrenciler, hastalar veya müşteriler) güvenli, etkili ve kaliteli bir hizmet aldığından emin olmalarını sağlar.

2

Uluslararası Tanınırlık ve Rekabet Avantajı

Akredite olmuş bir kurumun raporları ve sertifikaları, başka ülkelerde de kabul görür. Bu durum, özellikle eğitim ve sağlık sektörlerinde, uluslararası işbirlikleri ve tanınırlık açısından önemli avantajlar sağlar.

3

Sürekli İyileştirme ve Akademik Gelişim

Akreditasyon süreci, kurumların veya programların belirli aralıklarla denetlenmesini ve yeniden değerlendirilmesini içerir. Bu, sürekli iyileştirme ve gelişim için bir fırsat sağlar. Kurumlar eksik yönlerini belirleyip iyileştirebilir ve böylece hizmet kalitesini artırabilirler.

Yasal Gerekliliklere Uyum

Bazı sektörlerde akreditasyon, yasal zorunluluk olabilir. Örneğin, sağlık sektöründe birçok hastane veya laboratuvarın akredite olması, devlet düzenlemelerine uyumlu olmak ve hastaların güvenliğini sağlamak açısından zorunludur.

Akreditasyonun Diğer Avantajları

Akademik Personel İçin Mesleki Gelişim

Akreditasyon süreci, akademik personelin mesleki gelişimini destekler. Kalite standartlarına dayalı bir çalışma ortamı, akademik personelin daha etkili öğretim yöntemleri geliştirmesine, araştırmalarını daha geniş bir perspektifte yürütmesine ve mesleki becerilerini sürekli olarak yenilemesine olanak tanır.

Öğrenciler İçin Eğitim Kalitesinin Artması

Akredite programlar, öğrencilere yüksek kaliteli eğitim sunar. Bu durum, öğrencilerin mezuniyet sonrası iş bulma süreçlerinde avantaj sağlar ve eğitim sürecinde elde ettikleri bilgi ve becerilerin uluslararası düzeyde tanınmasını kolaylaştırır.

Kurumsal Şeffaflık ve Hesap Verebilirlik

Akreditasyon süreci, kurumların iç işleyişlerini gözden geçirmelerini ve şeffaflıklarını artırmalarını sağlar. Bu durum, kurumların topluma karşı hesap verebilirliğini güçlendirir ve paydaşların güvenini kazanır.

FEDEK ve Uluslararası Tanınırılık

1

CEENQA Üyeliği

FEDEK, 2019 yılında CEENQA (Central and Eastern European Network of Quality Assurance Agencies)'a tam üye olmuştur.

ENQA Başvurusu

ENQA (European Association for Quality Assurance in Higher Education) üyeliği için başvuru sürecini yürütmektedir.

Dolaylı Tanınırılık

FEDEK YÖKAK tarafından yetkilendirilmiş bir kuruluş olduğu için dolaylı olarak YÖKAK'ın üye olduğu ENQA ve EQAR tarafından uluslararası tanınırılık sağlamaktadır.

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ)

Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (AYÇ), Avrupa'daki ulusal yeterlilik sistemlerinin daha şeffaf, karşılaştırılabilir ve taşınabilir olmasını sağlamak amacıyla geliştirilmiş sekiz seviyeli bir referans çerçevesidir. Bu çerçeve, bireylerin öğrenme çıktıları temelinde (bilgi, beceri ve yetkinlik) kazandıkları yeterlilikleri tanımlar ve ulusal sistemler arasında karşılaştırılabilirlik sağlar.

Seviye	Bilgi	Beceri	Yetkinlik
1	Temel genel bilgi	Basit görevleri yerine getirme	Rehberlikle çalışma
2	Temel olgusal bilgi	Basit araç-gereç kullanımı	Rehberlik altında çalışma
3	Görev bazlı bilgi	Günlük görevlerde uygulamalı beceri	Sorumluluk alma başlıyor
4	Genel bilgi (ortaöğretim seviyesi)	Bağımsız uygulamalar	Özerk hareket, gruba katkı
5	Yükseköğretim öncesi/ön lisans	Kapsamlı uygulama becerisi	Takım yönetimi, denetim
6	Lisans düzeyi bilgi	Karmaşık problem çözme	Stratejik karar alma, sorumluluk
7	Yüksek lisans düzeyi bilgi	Özgün çözüm üretme, araştırma becerisi	Profesyonel özerklik
8	Doktora düzeyi (sistemik bilgi)	Yeni bilgi üretme	Alanında liderlik, bilgi üretimi ve yayma

Not: AYÇ'de seviyeler ülke içindeki derecelendirme sistemlerine *karşılık gelmez*, fakat *referans sağlar*.

AYÇ Temel Amaçları

1. Ulusal yeterlilik sistemlerini birbirine bağlamak,
2. Bireylerin öğrenme çıktıları yoluyla kazandıkları yeterlilikleri tanımak ve karşılaştırmak,
3. Hareketliliği ve yaşam boyu öğrenmeyi teşvik etmek,
4. İş piyasası, işveren, eğitim kurumları ve bireyler arasında şeffaflığı sağlamak.

Bologna Süreci araçları (ECTS, Diploma Eki, Öğrenme Çıktıları) bu yapıya entegredir.

Ulusal Koordinasyon Noktası (UKN)

AYÇ ile Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ) arasındaki eşleştirmeyi sağlar.

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi

Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ), Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ile uyumlu olacak şekilde tasarlanan; ilk, orta ve yüksek öğretim dâhil, meslekî, genel ve akademik eğitim ve öğretim programları ve diğer öğrenme yolları ile kazanılan tüm yeterlilik esaslarını içeren ülkemize özgü Ulusal Yeterlilik Çerçevesi'dir.

TYYÇ – Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi

YÖK tarafından oluşturulmuştur. Lisans, yüksek lisans ve doktora düzeyinde öğrenme çıktılarını AYÇ ile uyumlu hale getirir.

Tüm üniversiteler, program çıktılarını bu çerçeveye göre düzenlemek zorundadır.

T.C.
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

TRANSKRİPT BELGESİ

Adı Soyadı : İREM BOZKURT
Öğrenci No :
T.C. Kimlik No :
Kayıt Tarihi : 29.08.2020
Kayıt Nedeni : ÖSS
Hazırlık Durum :
Fakülte/MYO : Fen Edebiyat Fakültesi
Bölüm : Kimya
Program : Kimya
Ayrılış Tarihi : 19.07.2024

2020-2021 Yaz Dönemi

Ders Kodu	Ders Adı	NOT	Kredi	AKTS	PTS
121912102	Genel Kimya II	CC	6	9	18
TOPLAM KREDİ	KREDİ AĞIRLIK	AYNO	AGNO	BAŞARILI D/T AKTS	Toplam AKTS
6,00	18,00			9	9,00
44,00	173,00	2,00	2,79	62	62,00

2021-2022 Güz

Ders Kodu	Ders Adı	NOT	Kredi	AKTS	PTS
USDG010	Ekonomik Bitkiler (Uzaktan Öğretim)	CC	2	2	4
121913104	Analitik Kimya I	BB	4	6	18
121913105	Analitik Kimya Laboratuvarı I	CB	2	5	12,5
121913106	Organik Kimya I	FF	4	6	0
121913107	Organik Kimya Laboratuvarı I	CC	2	5	10
121913304	Çevre Sorunları	AA	3	4	16
121913500	Kimyalar İçin Matematik	CB	3	4	10
TOPLAM KREDİ	KREDİ AĞIRLIK	AYNO	AGNO	BAŞARILI D/T AKTS	Toplam AKTS
20,00	70,50			26	32,00
64,00	243,50	2,20	2,59	88	94,00

Ağırlıklı Genel Ortalamanın Yüzlük Karşılığı : 80,63

Başarılı Toplam AKTS : 246

Akademik Durum : Mezun Oldu 19.07.2024

AA (85-100) CB (70-74) DD (50-54) AA - 4 CB - 2.5 DD - 1
BA (80-84) CC (60-69) FD (40-49) BA - 3.5 CC - 2 FD - 0.5
BB (75-79) DC (55-59) FF (0-39) BB - 3 DC - 1.5 FF - 0

AYNO : Ağırlık Yarıyıl Not Ortalaması
AGNO : Ağırlıklı Genel Not Ortalaması
AKTS : Avrupa Kredi Transfer Sistemi

Sayfa 2/5

KÜTAHYA DUMLUPINAR UNIVERSITY
DIPLOMA SUPPLEMENT

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Evliya Çelebi Yerleşkesi Tavşanlı Yolu 10. km 43100 Kütahya / TÜRKİYE
Tel: 0 (274) 443 43 43 Faks+ 90 (274) 265 20 13 - 14
www.dpu.edu.tr

europass

The purpose of the Diploma Supplement is to provide sufficient independent data to improve the international "transparency" and fair academic and professional recognition of qualifications (diplomas, degrees, certificates, etc.). It is designed to provide a description of the nature, level, context, content and status of the studies that were pursued and successfully completed by the individual named on the original qualification to which this supplement is appended. It is free from any value judgements, equivalence statements or suggestions about recognition. This Diploma Supplement model was developed by European Commission, Council of Europe and UNESCO.

Diploma Date: July 19 2024

Diploma No: 121912-20505

1 - INFORMATION IDENTIFYING THE HOLDER OF THE QUALIFICATION

1.1. Family name(s)
BOZKURT
1.2. Given name(s)
İREM
1.3. Date of birth
March 14 2002
1.4. Student identification number or code
202012191019

2 - INFORMATION IDENTIFYING THE QUALIFICATION

2.1. Name of qualification (in original language)
Kimya, Lisans
2.2. Main field(s) of study for the qualification:
Chemistry
2.3. Name and status of awarding institution (in original language)
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi / Devlet Üniversitesi
2.4. Name and status of institution administering studies
Same as 2.3
2.5. Language(s) of instruction/examination:
Turkish

3 - INFORMATION ON THE LEVEL OF THE QUALIFICATION

3.1. Level of qualification
First Cycle (Bachelor's Degree)
3.2. Official length of programme:
4 Year
3.3. Access requirement(s):
High School Diploma
Placement through a nation-wide Student Selection and Placement Examinations (YGS and LYS)

4 - INFORMATION ON THE CONTENTS AND RESULTS GAINED

4.1. Mode of Study:
Full-time
4.2. Programme requirements:
A minimum CGPA of 2.00 / 4.00 and no failing grades are required for graduation
Objectives
The main goal of chemistry education is to furnish students with the skills to assess and solve problems that require the application of chemical principles to enable students to achieve knowledge on chemical instrumentation and laboratory methods and skills to design and carry out independent study.

Ders ve Program Çıktıları

Ders Öğrenim Çıktıları

- Üniversite derslerinde **öğrenim çıktılarının sayısı** minimum 5-6, maksimum 12-15 arasında tutulmalıdır.
- Çok az veya çok fazla sayıda çıktı, hem kalite güvencesi hem de öğrenme-öğretme süreçlerinde sorun yaratabilmektedir.
- Genellikle 4-6 haftalık bir ders için 4-6 öğrenim hedefi yeterlidir.

“A good number of course learning objectives (CLO) for a four to 16 week course (depending on the subject) can be four to six.”

https://www.eiu.edu/instructional_design/common_mistakes_and_tips_for_learning_objectives.php?utm_source

“Generally courses should not have more than 4–6 learning objectives, with some variation depending on the complexity and scope of the objectives.”

<https://www.wgtn.ac.nz/teaching-support/lifecycle-of-teaching-a-course/course-design/objectives/writing>

- Kennedy, D., Hyland, Á., & Ryan, N. (2007). *Writing and Using Learning Outcomes: A Practical Guide*. Quality Promotion Unit, University College Cork. <https://www.ucc.ie/en/media/support/qualityenhancement/uccbookofmodules/WritingandUsingLearningOutcomes.pdf>
- Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University* (4th ed.). McGraw-Hill Education.
- European Commission (2008). *The European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF)*.
- <https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf>
- **Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ), Yükseköğretim Kurulu (YÖK).**
- <https://tyyc.yok.gov.tr>

Program Çıktıları

Bir bölümün ders **program çıktıları**, öğrencilerin mezuniyetleri sonrasında sahip olmaları beklenen bilgi, beceri ve yetkinlikleri ifade eder.

Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK, 2022) ve Avrupa Yükseköğretim Alanı'nda Kalite Güvencesi Standartları ve Yönergeleri (ENQA, 2015) çerçevesinde, genellikle **minimum 8–10, maksimum 12–15 adet program çıktısı** önerilmektedir. Bu aralık, Bologna Süreci kapsamında Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (EQF) ile uyumlu bir yapı kurmak için yeterli görülmektedir.

- Avrupa Yükseköğretim Alanında Kalite Güvencesi Standartları ve Yönergeleri (ESG). (2015). Brussels: ENQA.
- Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK). (2022). *Yükseköğretimde Kalite Güvencesi Rehberi*. Ankara: YÖKAK Yayınları.
- Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ). (2010). Yükseköğretim Kurulu. <https://tyyc.yok.gov.tr>

ÖÇ-PÇ: Türkiye'de Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (EQF), bir dersin tüm program çıktılarının tamamını karşılamasının beklenmediğini, ancak belli çıktılara anlamlı ve ölçülebilir katkı yapmasının esas olduğunu vurgular. **Minimum değer sayısı:** Genellikle bir dersin en az **2-3** program çıktısına katkı sağlaması beklenir. Çok az çıktıya katkı veren derslerin programla bütünleşmesi zayıf kabul edilir. **Maksimum değer sayısı:** Bir dersin genellikle en fazla **6-8** program çıktısına katkı sağlaması önerilir.

- **Yükseköğretim Kurulu (YÖK). (2011). *Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ)*.**
Erişim: <https://tyyc.yok.gov.tr/>
- European Qualifications Framework (EQF). (2008). *Recommendation of the European Parliament and of the Council on the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning*.
Erişim: <https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf>
- **MÜDEK. (2020). *Akreditasyon Kriterleri*.**
Erişim: <https://www.mudek.org.tr/>
- **FEDEK. (2020). *Akreditasyon El Kitabı*.**
Erişim: <https://fedek.org.tr/>

FEDEK akreditasyon ölçütleri aşağıda verilmiştir.

Ölçüt 1 Öğrenciler

- Öğrenci Kabulleri
- Yatay ve Dikey Geçişler, Çift Anadal ve Ders Sayma
- Öğrenci Değişimi
- Danışmanlık ve İzleme
- Başarı Değerlendirmesi
- Öğrenci Memnuniyeti
- Mezuniyet Koşulları

Ölçüt 2 Program Öğretim Amaçları

- Tanımlanan Program Öğretim Amaçları
- Program Öğretim Amaçlarının FEDEK Tanımına Uyması
- Program Öğretim Amaçlarına Ulaşma

Ölçüt 3 Program Çıktıları:

- Tanımlanan Program Çıktıları
- Program Çıktılarının Ölçme ve Değerlendirme Süreci
- Program Çıktılarına Ulaşma

Ölçüt 4 Öğretim Planı

- Öğretim Planı (Müfredat)
- Öğretim Planını Uygulama Yöntemi
- Öğretim Planını Yönetim Sistemi
- Alan Uygulama Deneyimi Öğretim Planının Bileşenleri

Ölçüt 5 Öğretim Kadrosu

- Öğretim Kadrosunun Sayıca ve Nitelik Bakımından Yeterliliği
Öğretim Kadrosunun Ders Verme Dışındaki Nitelikleri
- Atama ve Yükseltme
- Destek Öğretim Kadrosu

Ölçüt 6 Yönetim Yapısı

Ölçüt 7 Altyapı

- Öğretim için Kullanılan Alanlar ve Donanım
- Diğer Alanlar ve Altyapı
- Çağdaş Öğrenim Araçları ve Bilişim Altyapısı
- Kütüphane
- Özel Önlemler

Ölçüt 8 Kurum Desteği ve Parasal Kaynaklar

- Bütçe Süreci ve Kurumsal Destek
- Bütçenin Öğretim Kadrosu Açısından Yeterliliği
- Altyapı ve Donanım Desteği
- Teknik, İdari ve Hizmet Kadrosu Desteği

Ölçüt 9 Sürekli İyileştirme

Ölçüt 10 Programa Özgü Ölçütler

FORM 5
FEDEK PROGRAM DEĞERLENDİRME
FORMU YETERSİZLİKLERİN ÖZETİ

Kurum	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi				
Program	Kimya	Değerlendirici	Serap BEŞLİ		
		Eşdeğerlendirici	Kamil ŞİRİN		
Takım Başkanı	Gökay KAYNAK	Ziyaret Tarihleri	04-07 Mart 2022		
Takım Eşbaşkanı					
PROGRAM ÖLÇÜTLERİ	İlgili satırda, Eksiklik için "E", Zayıflık için "Z", Kaygı için "K", Gözlem için "G", hiçbir yetersizlik ya da gözlem yoksa (V) kullanınız. ¹				
	Değerlendirici tarafından doldurulacak sütunlar²			FEDEK tarafından doldurulacak sütunlar	
	Bir önceki değerlendirme	Çıkış Bildirimi	+30-60 gün Sonucu	Tutarlılık sonucu	FEDEK Kararı
1. ÖĞRENCİLER		K			
2. PROGRAM ÖĞRETİM AMAÇLARI		KZ			
3. PROGRAM ÇIKTILARI		KZ			
4. ÖĞRETİM PLANI		Z			
5. ÖĞRETİM KADROSU		V			
6. YÖNETİM YAPISI		V			
7. ALTYAPI		K			
8. KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR		V			
9. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME		K			
10. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER		Z			

1

Eksiklik: Bir ölçütün sağlanmadığının bildirimidir. Dolayısıyla, program ölçütle uyum içinde değildir. Bu ölçütün sağlanması için

kurum tarafından acil önlemler alınması gereklidir.

Zayıflık: Bir ölçütün kısmen sağlandığını, ancak bu durumun zorlukla elde edildiğini ve bir sonraki genel değerlendirmeye kadar programın niteliğinde bir bozulma olmayacağı garantisi bulunmadığını gösterir. Dolayısıyla, ölçütün daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için kurum tarafından düzeltici önlemler alınması gereklidir.

Kaygı: Bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişme potansiyelinin olduğunu ve bu ölçütün ileride sağlanmayabileceğini gösterir. Dolayısıyla, ölçütün sağlanmasının devamını garanti etmek için kurum tarafından olumlu bir girişim yapılmasında yarar vardır.

Gözlem: Değerlendirmede kullanılan ölçütler ile doğrudan ilgili olan veya olmayabilen bir izlenim, yorum veya öneridir ve kurumun programlarını daha da geliştirmek için gösterdiği sürekli çabalara yardımcı olmak üzere belirtilir.

FEDEK PROGRAM DEĞERLENDİRME FORMUNA GÖRE YETERSİZLİKLER VE GÖZLEMLER

FEDEK program değerlendirme sürecinde tespit edilen yetersizlikler ve gözlemler, bölümümüzün akreditasyon sürecinde karşılaştığı zorlukları ve gelişim alanlarını ortaya koymaktadır. Bu sunum, akreditasyon sürecimizi, karşılaştığımız zorlukları ve bunlara yönelik çözüm önerilerimizi detaylı bir şekilde ele almaktadır.

Ölçüt 1 Yetersizlikleri

ÇAP ve YANDAL Uygulaması

Son 5 yılda ÇAP ve YANDAL uygulamasının olmaması nedeniyle Kaygı bildirimi yapılmıştır.

Anket Sonuçları

Anket sonuçlarının bölüm toplantılarında ele alınıp eylem planının yapılmaması nedeniyle Kaygı bildirimi yapılmıştır.

Ölçüt 2 Yetersizlikleri

Dış Paydaş Katılımı

Program öğretim amaçlarını belirlemede dış paydaşlar sürece dahil edilmediğinden Kaygı bildirimi yapılmıştır.

Program Güncellemeleri

Program güncellemelerinin düzenli olarak yapılmaması ve dış paydaşların sürece dahil edilmemesi nedeniyle Zayıflık bildirimi yapılmıştır.

Ölçüt 3 ve 4 Yetersizlikleri

Ölçüt 3: Program Çıktıları

Program çıktılarının gerçekleştirilme düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmaması nedeniyle Zayıflık bildirimi yapılmıştır.

Ölçüt 4: Seçmeli Dersler

Seçmeli ders olarak gösterilen derslerin, ana ders niteliğinde olup, seçmeli ders statüsü taşıması, aynı müfredata sahip derslerin İngilizce ve Türkçe olarak iki farklı ders gibi gösterilmesi ve seçmeli ders AKTS kredisinin öngörülen krediden az olması nedeniyle Zayıflık bildirimi yapılmıştır.

Diğer Ölçütlerdeki Yetersizlikler

Ölçüt 7: Engelli Erişimi

Bölüm içerisinde engelli ulaşımının belirli mekanlardaki kısıtlılığı nedeniyle Kaygı bildirimi yapılmıştır.

1

2

Ölçüt 9: Anket Değerlendirmeleri

İlgili anketlerin uygulandığı ancak değerlendirilmemesi ve sonuçların yorumlanmaması ile iyileştirme çalışmasının varlığına ait kanıt bulunmadığından Kaygı bildirimi yapılmıştır.

3

Ölçüt 10: Fizik Laboratuvarı

Fizik laboratuvarının ders planında olmaması nedeniyle Zayıflık bildirimi yapılmıştır.

KİMYA BÖLÜMÜ AKREDİTASYON SÜRECİ

Süreç, adeta bölümün röntgeninin çekildiği bir dönemdi. Eksiklerimizi fark ettiğimiz, güçlü yanlarımızın altını çizdiğimiz ve birlikte öğrenerek geliştığımız bir yolculuktu.

Kimya Bölümü olarak akreditasyon sürecimiz, bölümümüzün tüm yönleriyle değerlendirildiği, eksiklerimizi tespit ettiğimiz ve güçlü yanlarımızı pekiştirdiğimiz kapsamlı bir çalışma olmuştur. Bu süreçte, eğitim kalitemizi artırmak için önemli adımlar attık ve sürekli gelişim ilkesini benimsedik.

Hazırlık Dönemi: "Biz neredeyiz?" sorusuyla başladı

Öz Değerlendirme Süreci

Akreditasyonun ilk adımı olan öz değerlendirme süreciyle (rapor hazırlama) birlikte, bölüm içinde yoğun bir hazırlık dönemine girdik.

Akademik Kurullar ve Komisyon Toplantıları

Geniş katımlı akademik kurullar ve komisyon toplantıları düzenledik. Tüm öğretim elemanları birlikte eğitim hedeflerimizi, program çıktılarımızı ve ders içeriklerimizi detaylı bir şekilde masaya yatırdık.

Hedeflerin Sorgulanması

Hedeflerimize ne ölçüde ulaştığımızı sorguladık, derslerin bu hedeflerle ne kadar örtüştüğünü analiz ettik.

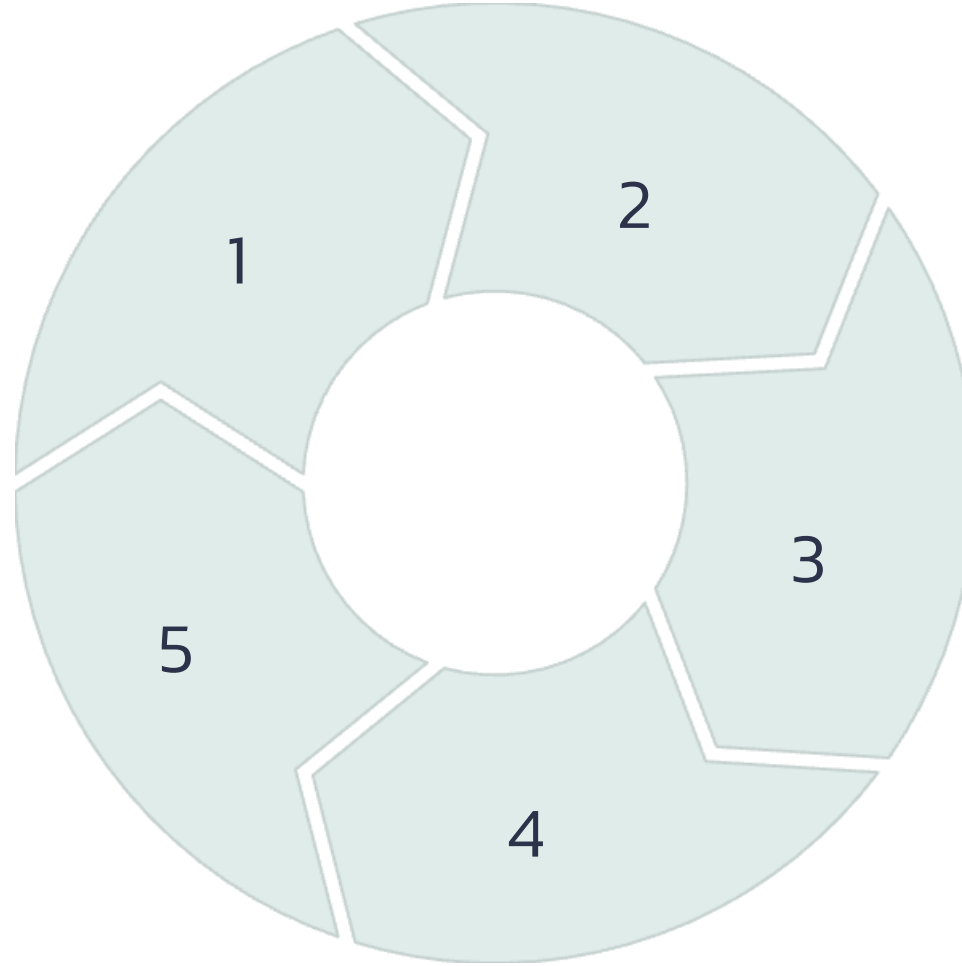
Ders Dosyalarının Hazırlanması

Yıllık Ders Planları

Tüm öğretim üyelerimiz, kendi sorumlu oldukları dersler için yıllık ders planlarını hazırladı.

Yeniden Yapılandırma

Bazı ders dosyalarının yeniden yapılandırılması gerekti. Bu da hem öğretim üyelerinin pedagojik farkındalıklarını artırdı hem de derslerin izlenceleriyle gerçek uygulamalar arasında daha sağlam bir köprü kurmamıza yardımcı oldu.

Haftalık Konu Dağılımları

Derslerin haftalık konu dağılımları detaylı şekilde belgelendi.

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Öğrenme çıktılarıyla örtüşen ölçme ve değerlendirme araçları geliştirildi.

Örnek Çalışmalar

Sınav soruları, örnek öğrenci ödevleri ve projeleri eksiksiz şekilde belgelendi.

NOT 1: GÖREV PAYLAŞIMI VE KOMİSYONLAR

NOT 2: HANGİ YAZIŞMALARI YAPTIK

NOT 3: TOPLANTI KURUL KARARI ÖRNEĞİ

NOT 4: DERS DOSYALARI (PÇ – ÖÇ ÖRNEKLERİ)

NOT 5: ANKETLER VE DEĞERLENDİRMELERİ

Laboratuvarların Gözden Geçirilmesi

Fiziki Koşullar ve Altyapı

Kimya eğitiminin temel taşlarından biri olan laboratuvar uygulamalarımız bu süreçte ayrıntılı şekilde incelendi. Laboratuvarlarımızın fiziki koşulları, cihaz altyapısı ve güvenlik önlemleri güncellendi.

Eksikliklerin Tespiti ve Giderilmesi

Eksik olan cihaz ve ekipmanlar tespit edildi; fakülte yönetimiyle koordineli şekilde bu eksikliklerin bir bölümü giderildi.

Güvenlik ve Verimlilik

Deney setleri yeniden organize edildi, öğrenci sayısına uygunluk kontrol edildi, güvenlik yönergeleri tüm kullanıcılar için erişilebilir hale getirildi. Bu sayede laboratuvarlarımız hem daha güvenli hem de daha verimli hale geldi.

Ziyaret Günü: "Sınav Gibi Gündü"

Değerlendirme Komisyonu Ziyareti

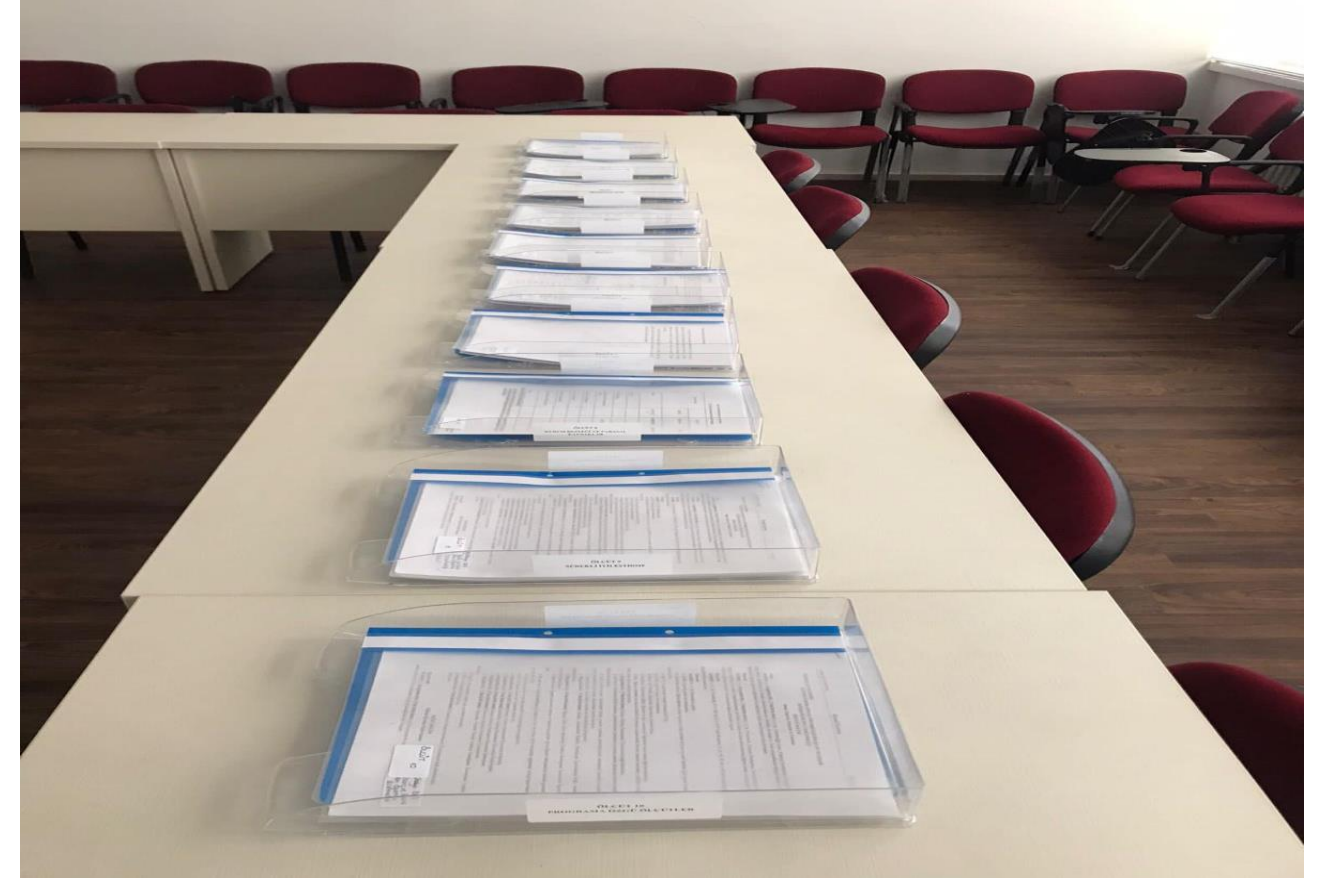
Uzun bir hazırlık sürecinin ardından, akreditasyon değerlendirme komisyonunun ziyareti gerçekleşti. Bölümde adeta sınav havası vardı.

Görüşmeler ve Değerlendirmeler

Değerlendirici ekip üyeleri, öğretim üyelerimizle ve öğrencilerimizle birebir görüştü, idari süreçleri yöneten personelimizden bilgiler aldı.

Raporların İncelenmesi

Öz değerlendirme raporları detaylı biçimde incelendi.

Geri Bildirimler ve Sonuç: Güçlü Yanlarımız ve Yeni Hedeflerimiz

Öğrenci-Öğretim Üyesi Etkileşimi

Ziyaret sonrası senato odasında yapılan değerlendirmede, bölümümüzün öğrenci-öğretim üyesi etkileşiminin güçlü olması öne çıkan bir yön olarak vurgulandı.

Oryantasyon ve Kimya Bilim Topluluğu

Mezun İletişim Ağı

Mezun iletişim ağımızın etkinliği takdir edildi.

Laboratuvar Kapasitesi

Laboratuvarlarımızın fiziksel kapasitesi ve uygulamalı eğitim kapasitesi güçlü yanlarımız arasında gösterildi.

KİMGEM ve İME Uygulamaları

KİMGEM (Kimyasal Ürün Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi) ve İME (İşletmede Mesleki Eğitim) uygulamalarımızın özgünlüğü vurgulandı.

İyileştirme Alanları ve Alınan Önlemler

Sistematik Yaklaşım

Sürekli iyileştirme süreçlerinde daha sistematik bir yaklaşım geliştirmemiz gerektiği belirtildi.

Ders Dosyalarının Standardizasyonu

Ders dosyalarının standardizasyonunun daha tutarlı hale getirilmesi gerektiği vurgulandı.

Komisyonların Oluşturulması

Bu doğrultuda bölümümüzde komisyonlar oluşturduk.

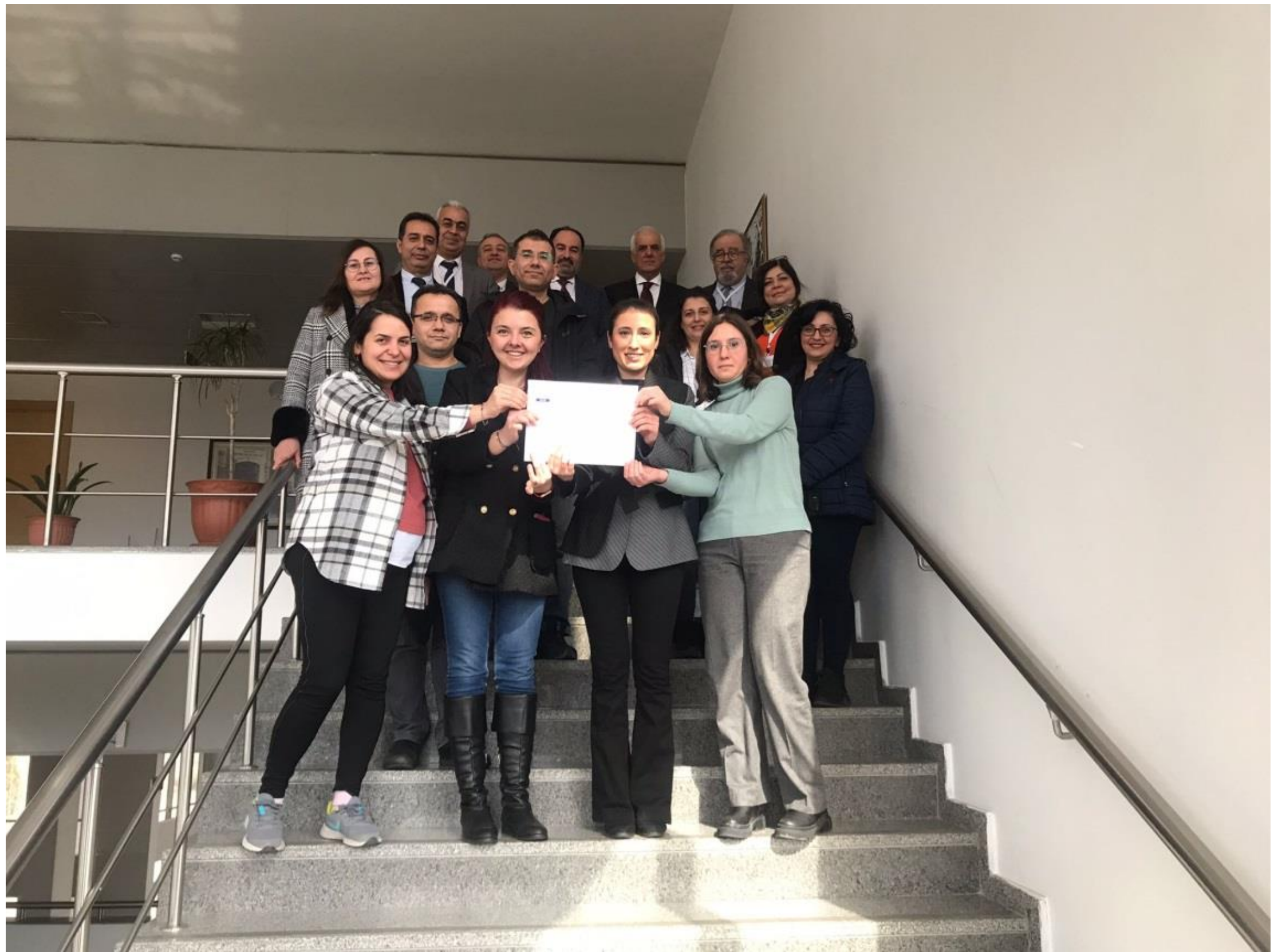
İzleme Sistemi

Hem ders dosyalarını hem de öğrenci ve mezun geri bildirimlerini dönemlik olarak izleyen bir sistem geliştirdik.

Sürdürülebilirlik

Böylece kalite güvence sürecimiz yalnızca akreditasyon dönemiyle sınırlı kalmayıp sürdürülebilir hale geldi.

Kazanım: Birlikte Gelişen ve Güçlenen Bir Bölüm

Ortak Akıl Üretimi

Bu süreçte yalnızca belge hazırlamakla kalmadık; esas olarak birlikte düşünmenin, ortak akıl üretmenin ve yapıcı eleştiriyle dönüşmenin değerini bir kez daha fark ettik.

Güçlenen İletişim

Bölüm içi iletişimimiz güçlendi, akademik farkındalığımız arttı.

Öğrenci Farkındalığı

Öğrencilerimiz artık "öğrenme çıktısı" kavramını biliyor ve kendi gelişimlerini bu çerçevede değerlendirebiliyor.

Yeniden Planlama

Biz de ders içeriklerini ve değerlendirme yöntemlerimizi bu bilinçle yeniden planlıyoruz.

Dış Paydaşlarla Etkileşim: Başka Üniversitelerden Tecrübeler

Bu süreçte yalnızca kendi içimize kapanmadık; farklı üniversitelerin kimya bölümleriyle de iletişim kurarak onların akreditasyon deneyimlerinden faydalanmaya özen gösterdik. Özellikle daha önce akreditasyon sürecini tamamlamış bölümlerle çevrim içi toplantılar düzenledik.

Bu görüşmeler sırasında **ders dosyalarının nasıl yapılandırıldığı, öğrenci geri bildirimlerinin nasıl toplandığı ve sürekli iyileştirme sistemlerinin nasıl kurulduğu gibi konularda** pek çok somut öneri aldık.

Gazi Üniversitesi Kimya Bölümü'nden bir öğretim üyesi ile gerçekleştirdiğimiz çevrim içi toplantıda benzer bir uygulama üzerinde değerlendirme yaptık. Her dersin öğrenme çıktılarıyla bu çıktılara karşılık gelen program çıktılarının bir “**uyum matrisi**” üzerinden takibini nasıl yapıyoruz konusunda görüş alışverişi gerçekleştirdik.

Dış Paydaşlarla Etkileşim: Başka Üniversitelerden Tecrübeler

Derslerin öğretim elemanlarıyla küçük çalışma grupları oluşturduk ve o dersler için **öğrenme çıktısı-program çıktısı uyum tablolarını** tekrar gözden geçirdik. Bazı çıktılar hiç ölçülmüyor, bazıları ise gereğinden fazla tekrar ediliyordu. Bu tabloyu görünce, ders içeriklerinde değişiklikler yapma ihtiyacı ortaya çıktı. Yaptığımız bu küçük ama sistemli revizyonlar, yalnızca değerlendirme sürecini değil, öğrencilerin öğrenme sürecine katılımını da olumlu etkiledi.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesi kullanılan **dijital değerlendirme sistemlerini** örnek aldık ve bu sistemleri kendi yapımıza uygun şekilde uyarlamaya çalıştık.

Bu deneyimler, bize sadece dışarıdan öğrenmenin değerini değil, kendi uygulamalarımıza dışarıdan bakabilmenin önemini de gösterdi. Ayrıca benzer sorunlarla karşılaştığımızı görmek, çözüm yolları açısından bize cesaret verdi.

ÖNERİLER

1

İş Bölümü

İş bölümü yapmalısınız; Komisyonlar, Başvuru dosyası, Anketler ve değerlendirmesi, Ders dosyaları, Ders bilgi paketleri, Müfredat çalışması

2

Altyapı Kontrolü

Derslikleri, Laboratuvarları veya Atölyeleri altyapı ve güvenlik açısından gözden geçirmelisiniz

3

Bilgi Paketleri

Ders Bologna bilgi paketlerinde öğrenim çıktıları (Ö.Ç.) ile program çıktıları (P.Ç.) eşleştirmelerinin uyumluluğunu kontrol etmelisiniz

4

Sınav Hazırlığı

Sınavlarda ÖÇ ler ve Sorular arasındaki ilişkiyi sınav kağıdı üzerinde göstermelisiniz

5

Toplantı Kayıtları

Yaptığınız toplantıları kayıt altına almalısınız

6

Mezun İletişimi

Mezunlar ile iletişim sağlamalısınız

ÖNERİLER

7

Dış Paydaşlar

Dış paydaşlar belirlemelisiniz

8

Ders Dağılımı

Öğretim üyelerinin yürüttüğü derslerin dağılımının yaklaşık eşit olmasını sağlamalısınız,

9

Ders Dağılımı

Müfredatta yer alan ortak dersler dışında anabilim dallarındaki derslerin eşit dağılımını sağlamalısınız

10

Kadro Dağılımı

Anabilim dallarında yaklaşık eşit öğretim elemanı kadro dağılımı oluşturmalsınız

11

Bölümde yapılan akademik çalışmaların sürekliliğini sağlamalısınız (Projeler, yayınlar)

12

Akademik personelin akademik çalışmalarını yapabileceği altyapı koşullarını sağlamalısınız

13

YL ve DR programlarının olması bölümün araştırma ve akademik yeterliliğini gösterdiği için bir avantajdır. Bunların aktif olmasını sağlamalısınız

14

Bölüm internet sayfasını güncel tutmalısınız

15

Başvurudan önce en az 1 akademik yıl akredite olmuş bölüm gibi uygulama yapmalısınız.

TEŞEKKÜR

KAYNAKLAR

Harvey, L., & Green, D. (1993). *Defining quality*. Assessment & Evaluation in Higher Education.

Vlăsceanu, L., Grünberg, L., & Pârlea, D. (2004). *Quality Assurance and Accreditation: A Glossary of Basic Terms and Definitions*. UNESCO-CEPES.

Online Etymology Dictionary (www.etymonline.com)

Le Petit Robert – Dictionnaire de la langue française

Aslan, T., Yılmaz, E., & Kızıl, C. (2019). MUHASEBE EĞİTİMİNDE ULUSLARARASI AKREDİTASYON: ÇEŞİTLERİ, KRİTERLERİ, SÜRECİ VE FAYDALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME. *Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 1-18.

Avcı, K., & Şenel, F. Ç. (2019). Sağlık Hizmetleri Akreditasyonu: Faydası, Önemi ve Etkisi Nedir?. *Online Turkish Journal of Health Sciences*, 4(2), 221-234.

Özkara, M. F. F. B. B. Akademisyenler için Akreditasyon Ne Anlama Geliyor? Yükseköğretimde Kalite Üzerine Nitel Bir Araştırma.

https://eduvit.com/makale/akreditasyon-nedir#google_vignette

<https://accreditation.us/tr/accreditation/accreditation-benefits/>

TÜREL, A., & ALTINTAŞ, A. T. (2018). AACSB AKREDİTASYONUN FAYDALARI VE AKREDİTASYON SÜRECİNİN GÜÇLÜKLERİ. *Journal of International Social Research*, 11(61).

<https://www.iecc.com.tr/Akreditasyon-Nedir>

<https://lemonacademy.co.uk/dil-egitiminde-en-onemli-nokta-akreditasyon>

<https://www.dedak.org/dil-akreditasyonu-nedir>

<https://www.tyc.gov.tr/sayfa/avrupa-yeterlilikler-cercevesi-i029990b7-a3e3-4b8e-9d03-a6efd65c2822.html>

<https://tyc.gov.tr/sayfa/turkiye-yeterlilikler-cercevesi-i0eaefe9f-2ecf-439c-a7af-f40d15fcc1a2.html>

<https://www.tyc.gov.tr/sayfa/bolgesel-yeterlilik-cerceveleri-i45a415da-c76f-491a-8533-5075bb4ab603.html>

<https://www.tyc.gov.tr/sayfa/hakkinda-i97000803-d54d-46b7-a279-3493c4fd6cb0.html>

<https://tyc.gov.tr/yazilar/avrupa-komisyonu-nun-avrupa-yeterlilikler-cercevesi-ogrenme-calisma-ve-uluslararası-hareketliliği-destekleme-baslikli-calismasi-turkce-yayima-hazirlandi-i2f28233a-ea63-45da-a9c8-0f0ae9474d.html>

<https://europass.europa.eu/tr/europass-araclari/avrupa-yeterlilikler-cercevesi>

<https://europass.europa.eu/tr/europass-araclari/avrupa-yeterlilikler-cercevesi>

<https://uluslararasi.yok.gov.tr/Sayfalar/avrupa-yuksekogretim-alani-ile-uyum-projesi/yeterlikler-cercevesi/seviyeler-ve-seviye-tanimlayicilari.aspx>

https://www.tyc.gov.tr/sayfa/sss-i2dc37258-235b-46f6-a3c4-22caa67cd355.html?utm_source

https://www.myk.gov.tr/tr/page/87?utm_source

https://www.myk.gov.tr/tr/page/87?utm_source

https://www.myk.gov.tr/tr/page/158?utm_source

https://www.tyc.gov.tr/sayfa/tarihce-i0bd96402-7e30-40b7-ac45375233324bfd.html?utm_source

https://www.myk.gov.tr/tr/page/87?utm_source

<https://uluslararasi.yok.gov.tr/Sayfalar/avrupa-yuksekogretim-alani-ile-uyum-projesi/yeterlikler-cercevesi/avrupa-yeterlilikler-cercevesi-ayc.aspx>

<https://uluslararasi.yok.gov.tr/Sayfalar/avrupa-yuksekogretim-alani-ile-uyum-projesi/yeterlikler-cercevesi/turkiye-yeterlilikler-cercevesi-avrupa-yeterlilikler-cercevesi-referanslama-calismalari.aspx>

<https://uluslararasi.yok.gov.tr/Sayfalar/avrupa-yuksekogretim-alani-ile-uyum-projesi/yeterlikler-cercevesi/hayat-boyu-ogrenme-icin-avrupa-yeterlilik-cercevesi-tavsiye-karari.aspx>

<https://www.myk.gov.tr/tr/haberler/ayc/avrupa-yeterlilik-cercevesi>

<https://europass.gov.tr/europass-hakk-nda/europass-hakkinda.html>